

בנק ישראל • חטיבת המחקר

סקר החברות והעסקים

הרביע השלישי של 2011

ירושלים, חשון התשע"ב, אוקטובר 2011

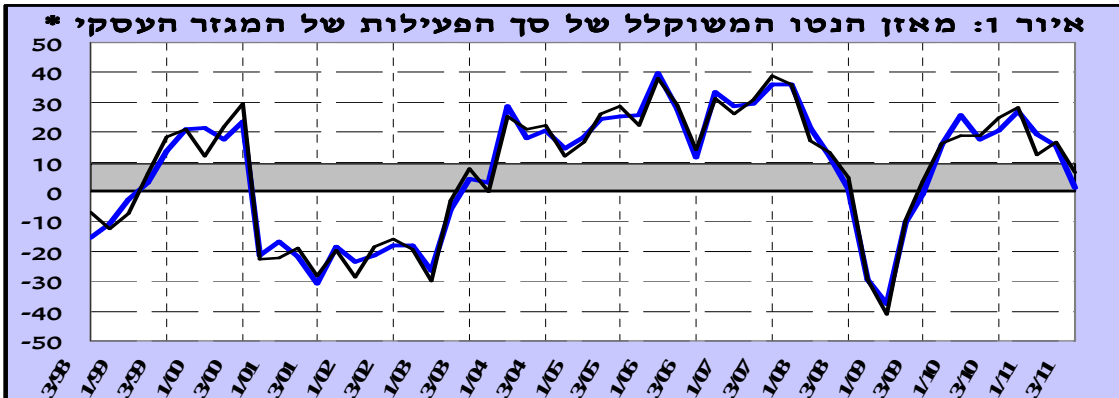
כתובתנו באינטרנט: www.bankisrael.org.il

סקר החברות והעסקים לרביע השלישי של 2011 - ממצאים עיקריים

מדיווחי החברות והעסקים עולה כי ברביע השלישי של שנת 2011 המשיכה אמנם הפעילות העסקית במשק לגדול, אך נרשמה התמתנות ניכרת ואף ירידה בענפים מסוימים. הצפיות וההזמנות לרביע הבא במרבית הענפים ובמיוחד בענפי התעשייה, השירותיים העסקיים ובתי המלון נמוכות ולעיתים אף שליליות, וזאת על רקע העלייה שמדווחות החברות בחומרת מגבלת הביקוש בכלל ובמגבלת המצב הכלכלי בעולם בפרט. המדד המוביל של הסקר חוצה לראשונה, מאז הרביע השני של 2009, את קו ה-50 אחוזים המבטא הסתברות גבוהה להאטה נוספת ברביע הבא.

מאזן הנטו של המכירות בתעשייה גדל בשיעור מתון יחסית לרביע הקודם בעקבות האטה בקצב גידול היצוא עליו מדווחות החברות. במקביל לדיווח נרשמה גם האטה בעליה במספר העובדים בענף. החברות מדווחות על סמך ההזמנות כי ברביע הבא תמשך מגמת ההאטה במכירות ליצוא והיא תתרחב אף לשוק המקומי. הפעילות במסחר המשיכה לגדול אם כי במתינות מה לעומת הרביע הקודם. הצפיות של החברות הן כי ברביע הרביעי של שנת 2011 תמשך העלייה בפעילות, וזאת למרות העלייה בחומרת מגבלת הביקוש עקב הרעה במצב הכלכלי בעולם; חברות השירותים העסקיים דיווחו על גידול מתון בפעילות לאחר עליות בשעורים ניכרים יותר ברביעים הקודמים. הרביע בולטת התמתנות במכירות השירותיים לשוק המקומי המצטרפת להתמתנות במכירות לחו"ל שנרשמה כבר קודם לכן. הצפיות הן להמשך ההאטה במכירות ברביע הבא; החברות בענף המלונאות דיווחו על ירידה בפעילות ברביע השלישי, וזאת לאחר עליות מתונות שנרשמו ברביע הקודם בקצב ההתרחבות של היקף התיירות מהארץ ומחו"ל. עם זאת יש לזכור כי ירידות אלה בפעילות הענף הינם ביחס לרמות השיא אשתקד; מדיווחיהן של חברות התחבורה והתקשורת עולה כי ברביע השלישי לא גדלה הפעילות בענף, לאחר עליות בה ברביעים הקודמים. התמתנות הפעילות התרחשה בעיקר במכירת שירותים לישראלים; מדיווחי חברות הבנייה עולה כי ברביע השלישי עלה היקף הביצוע של עבודות בינוי, בעקבות עלייה בהיקף בניית מבנים ותשתיות. ברביע הנוכחי הסתמן אי שינוי בגמר של בניית מבנים יחד עם עליה במגבלת קשיי המימון. העלייה בהיצע בענף משקפת לראשונה גם התמתנות בעליה של מחירי התפוקה. עם זאת, מאזן הנטו של שינוי המחירים עדיין גבוה במיוחד. ממוצע הצפייות לאינפלציה ל-12 החודשים הבאים חוזר להיות בתוך תחום יציבות המחירים ועומד על 2.6 אחוזים, לעומת 3.1 אחוזים ברביע הקודם. החברות צופות ששער החליפין בעוד 12 חודשים יהיה 3.8 שקלים לדולר, לעומת שער של 3.6 שקלים לדולר שנצפה בסקר הקודם. שער החליפין הממוצע נכון ליום הדיווח עמד על 3.7 שקלים לדולר.

* מאזן הנטו הוא ההפרש בין שיעור החברות והעסקים שדיווח על גידול לבין שיעורן של אלה שדיווחו על ירידה. הקו הכחול מתווה את הנתונים מנכ"ל העונתיות, השחור - את המקוריים.

1. מאזן הנטו הכולל חושב על פי מאזן הנטו מנוכה העונתיות של כל ענף, כשנלקח בחשבון משקל הענף בתוצר העסקי.
2. כשמאזן הנטו מעל לרצועה המוצללת המשק נוטה לגאות, מתחתיה למיתון, בתוך ההצללה - אין מסקנה מובהקת. ראה הסבר מפורט בעמוד 20 בנספח.

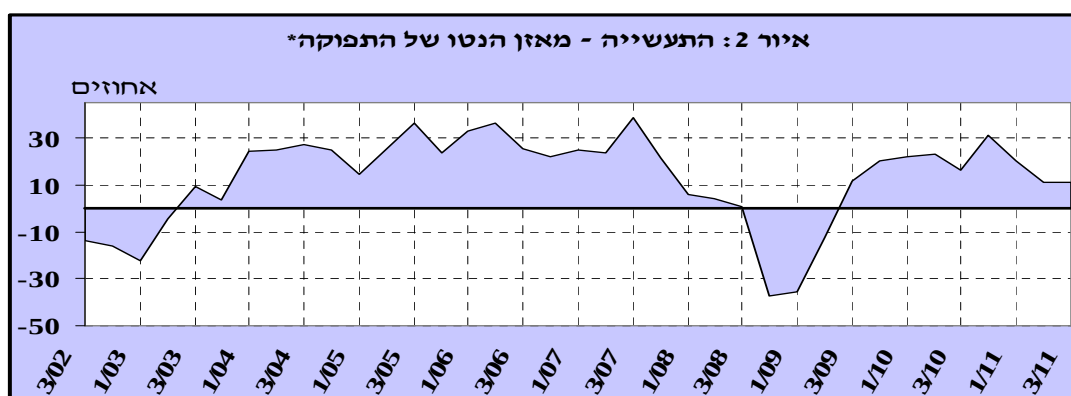
1. התפתחויות ברמה המשקית (מאקרו):

מניתוח דיווחי כל החברות והעסקים המשתתפים בסקר, תוך שקלול מאזני הנטו של כל ענף על פי משקלו בתוצר, עולה כי ברביע השלישי של שנת 2011 המשיכה הפעילות הכלכלית במשק לגדול, אך בשיעור מתון יחסית ותוך ירידה של ממש בהשוואה לקצבי השינוי שלה ברביעים הקודמים (איור 1). יתר על כן התמתנות בפעילות הרביע הביאה את מאזני הנטו לתחום בו אין מסקנה מובהקת באשר למיקומו של המשק במחזור העסקים (ראו הערה 2 איור 1). מתשובות החברות ניתן להסיק כי המקור להתמתנות קצב הגידול של הפעילות הינו יותר בחו"ל: מאזני הנטו של היצוא התעשייתי ושל יצוא השירותים לחו"ל נמוכים ואף קרובים ל-0, עם זאת גם במכירות בשוק המקומי נרשמה האטה בהשוואה לרביעים קודמים. גם דיווחי החברות בנוגע למגבלות לביצוע הפעילות מבליטות את התמתנות הביקושים מחו"ל בעקבות הרעה במצב הכלכלי בעולם.

המדד המוביל (איור 10) צופה לראשונה מאז הרביע השני של 2009, שההסתברות להאטה גבוהה מערך הסף של 0.5¹. מניתוח המדד המוביל הענפי עולה כי המקורות של ציפייה זו הם בענפי התעשייה, התחבורה והתקשורת והשירותים (ללא ההי-טק).

2. התפתחויות ברמה הענפית:

מדיווחיהן של חברות התעשייה עולה כי ברביע השלישי של שנת 2011 המשיכה לגדול הפעילות בענף בשיעור מתון יחסית לזו של תחילת השנה ולממוצע בשנת 2010. התפתחות זאת תואמת את הצפיות שנרשמו כבר בתשובות החברות ברביע הקודם (לוח 3 ואיור 2). ההתמתנות בגידול הפעילות בכלל ובמכירות בפרט התרכזה ביצוא, שמאזן הנטו שלו מתקרב למצב המבטא אי-שינוי בהיקף המכירות לחו"ל. מנגד במכירות לשוק המקומי נרשם המשך גידול מתון גם הרביע בדומה למאזן ברביע הקודם. בולטת גם ההאטה בגידול של שיעור הניצול של מכונות וציוד. ממצא זה בשילוב ההאטה בגידול במספר העובדים בענף, יחד עם הציפיות לירידה בהזמנות ליצוא ולשוק המקומי בתעשייה מעידות על אפשרות סבירה להאטה בפעילות הענף ברביע הבא, ככל הנראה בזיקה להתגברות החשש ממיתון בפעילות בעתיד הקרוב בשוקי יעד מרכזיים לתעשייה הישראלית כמו אלו המצויים במדינות גוש האירו.

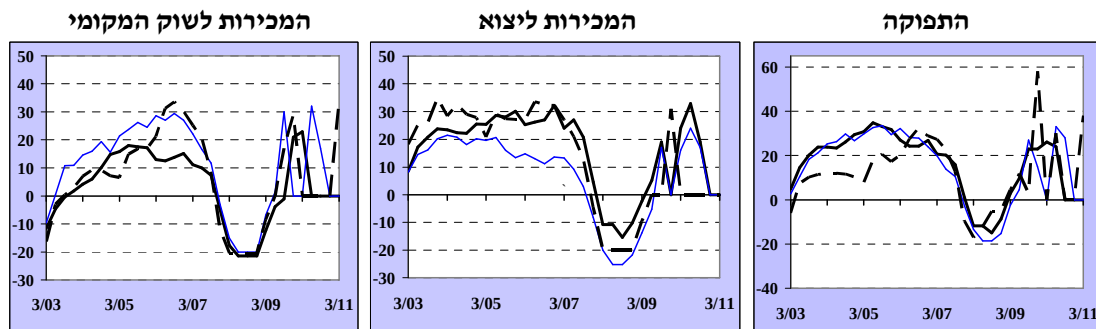

ממיון חברות התעשייה על פי החדשנות שלהן - מסורתיות, מעורבות ומתקדמות, עולה כי מרבית ההאטה בהתרחבות התפוקה והיצוא הייתה בחברות התעשייה המתקדמות - תוכנה ואלקטרוניקה - ומתכת ומכונות ובחברות המסורתיות - טקסטיל, הלבשה ועור (לוח 1.1, לוח 15 ואיור 3). בענפים המעורבים כדוגמת כימיקלים, גומי ופלסטיק המשיכה התפוקה לגדול.

¹ כל עוד המדד המוביל נמוך מסף של 0.5, לא ניתן לאבחן בוודאות האטה בקצב הצמיחה ברביע עוקב. אם המדד עובר את הסף, מסיקים כי הפעילות תתמתן ברביע הבא.

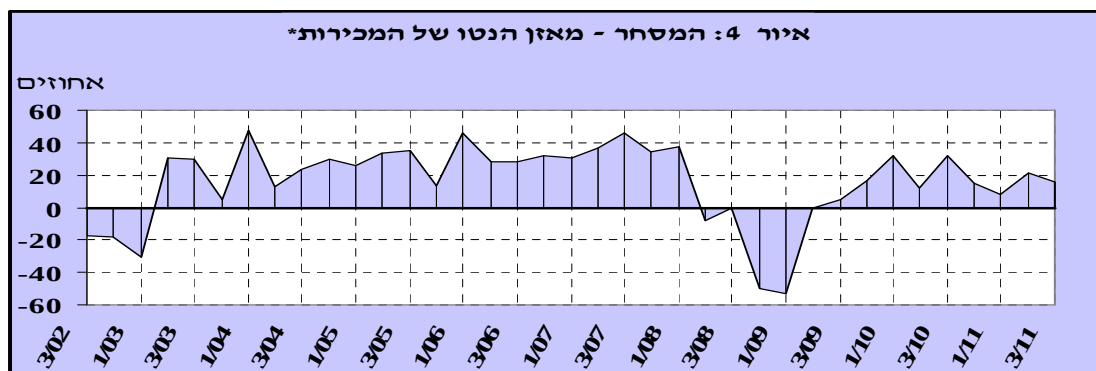
ממיון חברות התעשייה על פי **גודלן** (מספר המועסקים בהן) מתברר כי ההאטה בקצב ההתרחבות של התפוקה לא פקדה את החברות הגדולות והבינוניות. מאזני הנטו של החברות הקטנות לעומת זאת היו שלילים. יודגש כי, מאזני הנטו של הזמנות ליצוא ולשוק המקומי לרביע הבא של כלל החברות גדולות וקטנות כאחת הן שלילים.

איור 3: מאזני הנטו* של חברות התעשייה, ממוינות על פי ההון האנושי והחדשנות

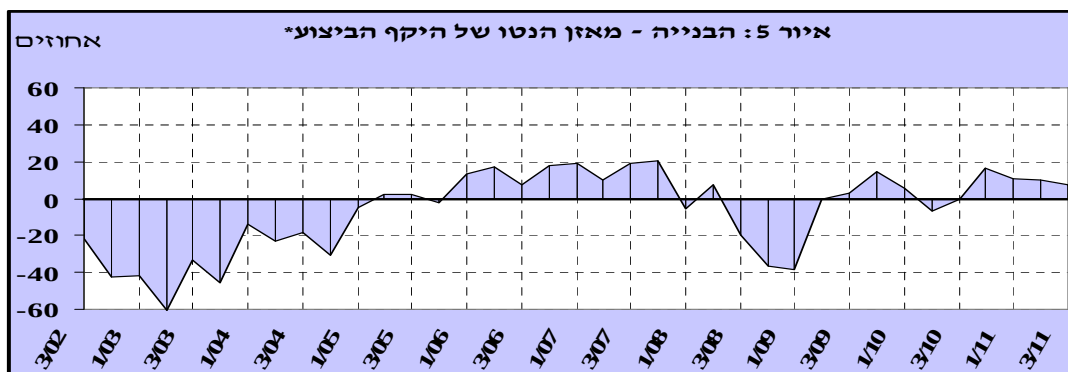

הקו העבה - הענפים המתקדמים; המקווקו - הענפים המעורבים; הדק - הענפים המסורתיים.
*ממוצע נע של השנה האחרונה

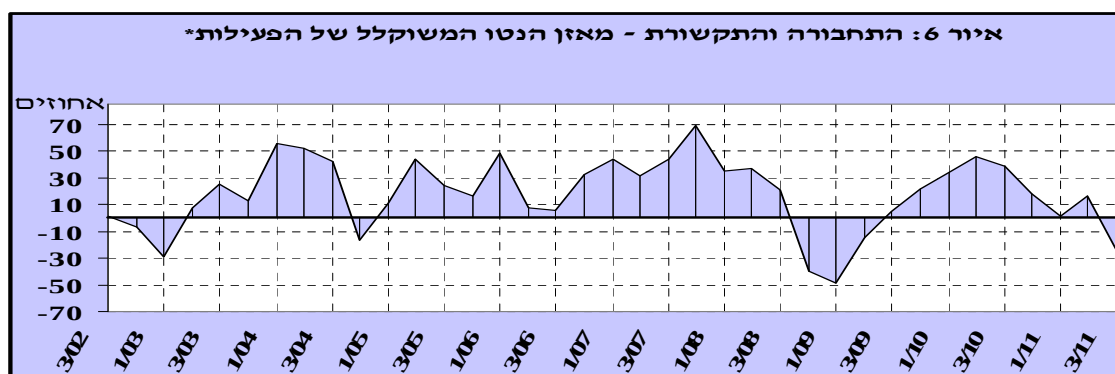
על פי דיווחיהן של חברות **המסחר** נרשמה הרביע עלייה בפעילות בשיעור מתון יותר מזה של הרביע הקודם. בנוסף, גם ברביע הנוכחי, בדומה לרביעים האחרונים לא נרשמה עלייה של ממש במספר העובדים. מבט על המגבלות מצד הביקוש מצביע עליה בהן במיוחד בחומרת המגבלה הקשורה למצב הכלכלי בעולם ובישראל (לוח 17 ואיור 9), עם זאת הציפיות של החברות לרביע הבא ממשיכות להיות אופטימיות (לוח 5 ואיור 4).

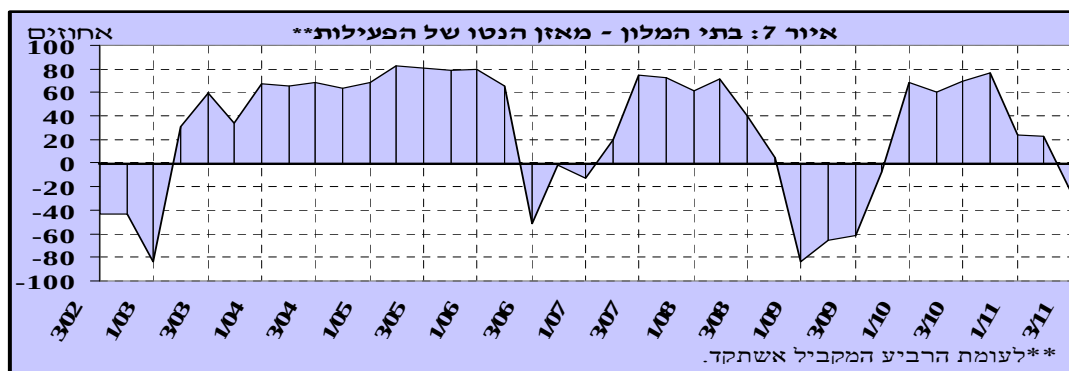
מדיווחי חברות **הבנייה** עולה כי ברביע השלישי עלה היקף הביצוע של עבודות בינוי, בעיקר בעקבות עלייה בהיקף בניית מבנים ועליה מתונה בהיקף הבנייה של תשתיות (לוח 7 ואיור 5). בשונה מהרביע הקודם ברביע הנוכחי מסתמנת יציבות בהיקף התחלות של בניית מבנים לצד אי שינוי גם בהיקף גמר של מבנים. על רקע העלייה בהיצע הדירות ברביעים האחרונים נרשמת לראשונה גם התמתנות בעליה של מחירי התפוקה עם זאת מאזן הנטו של שינוי המחירים עדיין גבוה במיוחד. ממצא זה ביחס למחירים מתיישב גם העלייה המשמעותית הרביע בחומרת מגבלת הביקוש בענף. ברביע הנסקר נרשמה עליה משמעותית במגבלת קשיי המימון, וזאת בנוסף לעליה מתונה בחומרת מגבלת מחירי הקרקעות, לאחר שחומרתן קטנה מתחילת השנה (לוח 17 ואיור 9). על פי דיווחי החברות צפויה עלייה בהיקף הפעילות של הענף ברביע הרביעי.

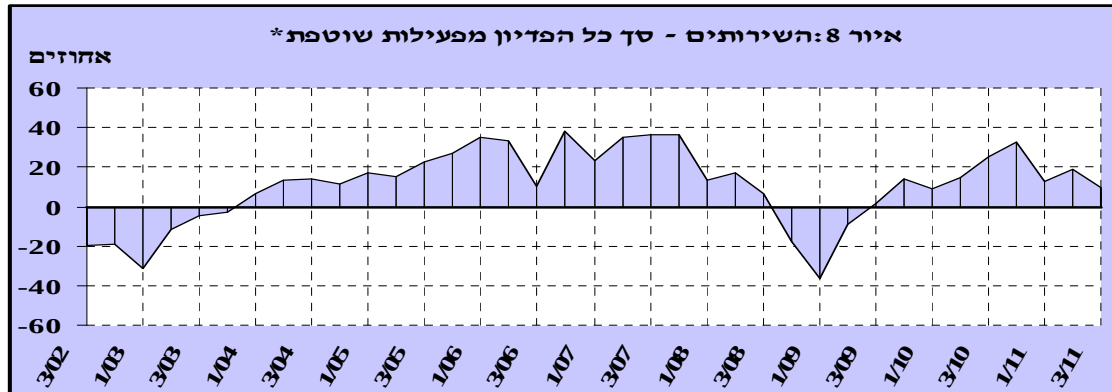
מדיווחיהן של חברות **התחבורה והתקשורת** עולה כי ברביע השלישי לא גדלה הפעילות בענף, לאחר עליות בה ברביעים הקודמים (לוח 9 ואיור 6). המיתון בפעילות התרחש בעיקר במכירת שירותים לישראלים. במקביל, מבט על מגבלות ההיצע והביקוש אכן מלמד על אי שינוי בחומרת מגבלות הביקוש וההיצע בהשוואה לרביע קודם. מתשובות החברות עולה כי התחרות בענף ממשיכה להיות המגבלה החומרה ביותר מקרב מגבלות הביקוש וההיצע גם יחד (לוח 17 ואיור 9). מאזן הנטו של הציפיות לפעילות ברביע הבא חיובי אך אינו מובהק, ונראה כי פעילות הענף צפויה להיות מתונה גם ברביע הבא.

החברות בענף **המלונאות** דיווחו על ירידה חדה בפעילות ברביע השלישי (לעומת הרביע המקביל אשתקד; לוח 11 ואיור 7), המבטאת את ירידה בקצב ההתרחבות של היקף התיירות מהארץ ומחו"ל ברביע זה, ודאי יחסית לרמות השיא אשתקד. העלייה בכלל מגבלות הביקוש (מצב הביטחוני והכלכלי בארץ והיקף התיירות מחו"ל), כמו גם הירידות במאזני הנטו של הזמנות של ישראלים ותיירים לרביע הבא מלמדות על המשך האטה בפעילות הענף בעתיד הקרוב.

דיווחי החברות בענף **השירותים העסקיים** מלמדים על גידול מתון בפעילות לאחר עליות בשעורים ניכרים יותר ברביעים הקודמים (לוח 13 ואיור 8). המיתון בעליית הפעילות התמקד הרביע במכירת שירותים בארץ יחד עם המשך האטה במכירת שירותים בחו"ל שהחלה עוד מתחילת השנה. מדיווחי החברות על ההזמנות לרביע הבא עולה כי הגידול המתון בכלל הפעילות צפוי להימשך, ובמיוחד במכירות השירותים לחו"ל. בולטת העלייה בחומרת מגבלת הביקוש בעקבות הערכות החברות כי חלה החמרה ניכרת במצב הכלכלי בעולם. (לוח 17 ואיור 9).

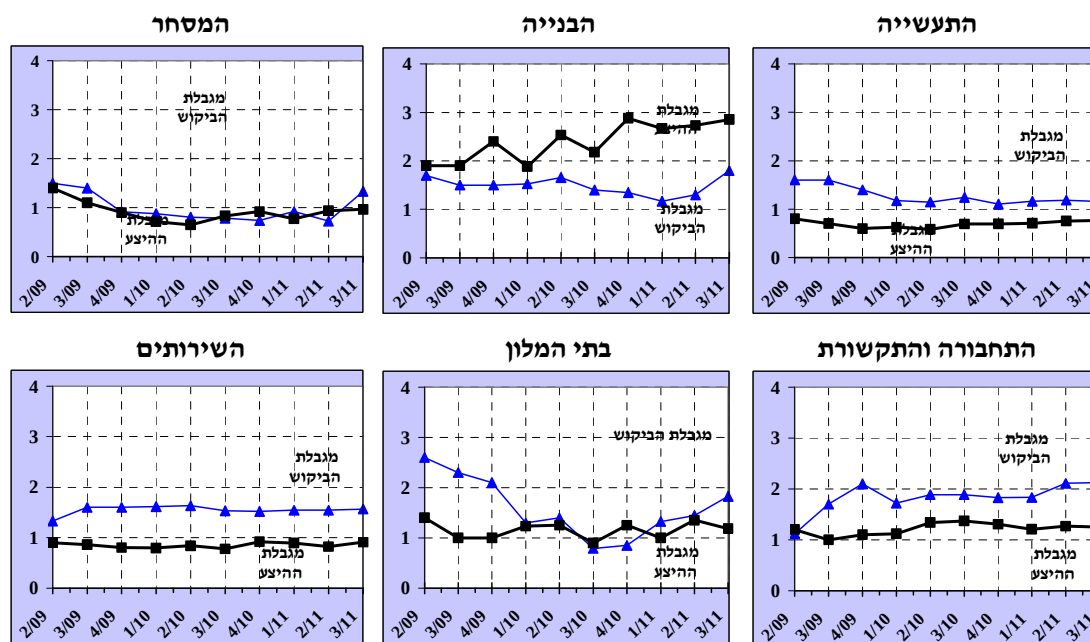

לוח 1: הפעילות הכלכלית בענפי המשק, על פי מאזן הנטו של דיווחי החברות (נתונים מקוריים ומנוכחי עונתיות, אחוזים)												
2011				2010				2009				2008
III	II	I		IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV
11	11	20		31	16	23	22	20	12	-13	-36	-37
*3	*10	27		32	11	22	29	23	*5	-13	-33	-34
*16	21	*8		*15	32	*12	32	16	*5	*0	-53	-50
*6	24	*7		22	24	15	31	24	*-3	*4	-54	-46
*8	*10	*11		*17	*0	*-7	*6	*15	*3	*0	-39	-36
*7	*6	*16		*14	*3	*-10	*10	*14	*4	*-4	-37	-35
*-23	*16	*1		*19	*38	46	34	*22	*5	*-22	-49	-40
*-25	*15	*4		*18	*37	45	39	*19	*5	*-15	-48	-46
*-25	*23	*24		77	70	60	68	*-8	-61	-65	-83	5
9	19	13		33	25	14	9	14	*1	*-9	-36	-17
17	17	24		29	21	12	19	10	*-2	-11	-31	-19
6	17	12		28	25	19	19	16	3	-10	-41	-30
1	15	19		27	21	18	26	16	-1	-10	-38	-29

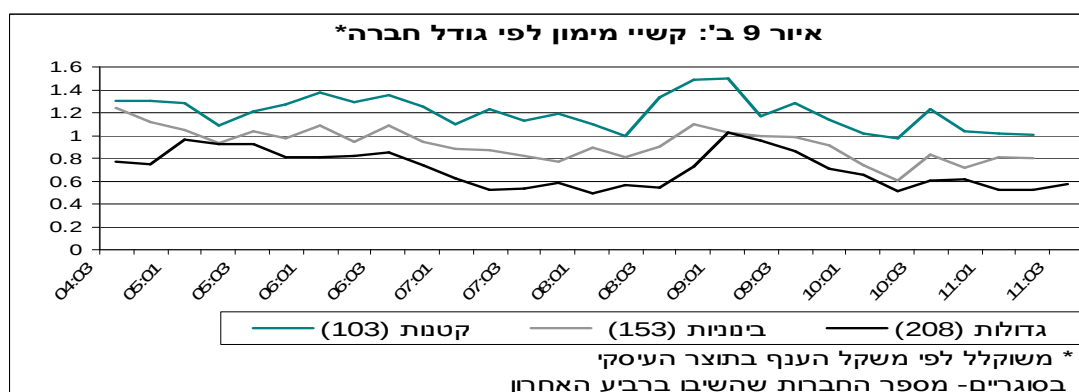
לוח 1.1: מאזן הנטו לתפוקה של חברות התעשייה, ממוינות על פי עתירות ההון האנושי והחדשנות (נתונים מקוריים, אחוזים)												
2011				2010				2009				2008
III	II	I		IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV
*6	*9	*15		24	33	23	22	31	*9	*-10	-34	-41
38	*28	*14		30	*25	58	*3	*10	34	25	-37	-48
*5	*13	28		33	*10	15	28	17	*6	-26	-36	-31

* כוכבית לימין המספר מציינת תוצאה בלתי מובהקת סטטיסטית (ברמה של עשרה אחוזים).
 ** מבחן המובהקות פחות אינדיקטיבי בתחבורה ובתקשורת, בגלל המספר הקטן של החברות.
 *** לעומת הרביע המקביל אשתקד.

איור 9 א': חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹
 חומרת המגבלה: 0- אין מגבלה, 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

1) לכל רביע נבחרה החומרה המירבית בין המגבלות שבסעיפי הביקוש ובסעיפי ההיצע. המקור: לוח 17.

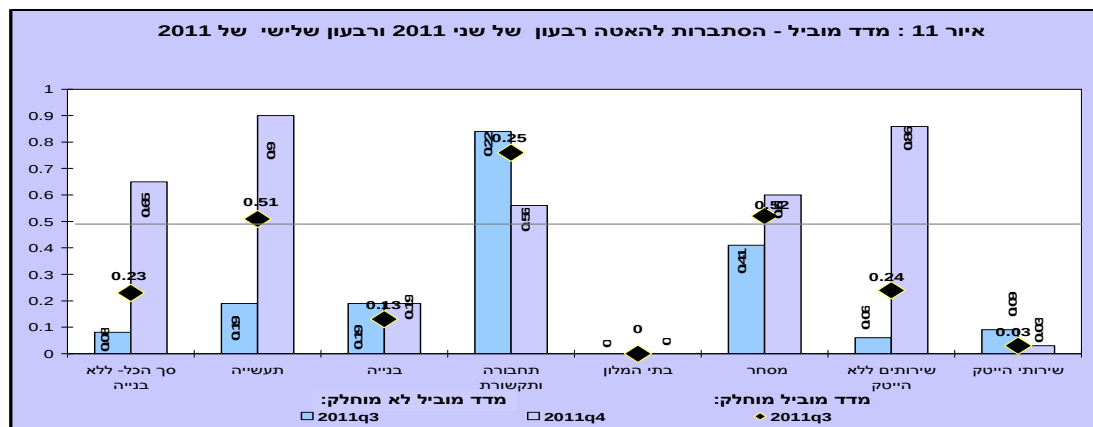
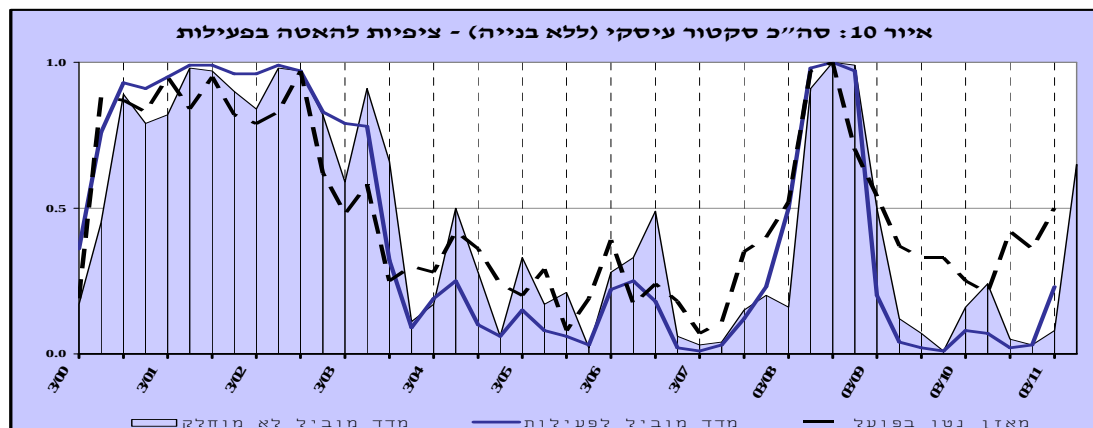

המדד המוביל

המדד המוביל (ללא בנייה) בסקר זה צופה המשך האטה בפעילות המגזר העסקי ברביע הרביעי של שנת 2011. לראשונה מאז הרביע השני של 2009 עברה ההסתברות להאטה את ערך הסף של 0.5². זהו ביטוי להחמרה בסעיפי ההזמנות והציפיות לרביע הבא בהשוואה למאזני הנטו של הפעילות ברביע הנוכחי.

בנוסף למדד המוביל שמחושב ברמת המגזר העסקי (איור 11), מחושב המדד גם עבור כל אחד מששת ענפי הסקר וכן עבור ענף שירותי ההי-טק (איור 10 ודיאגרמות אי-ח' בנספח). בענפי התחבורה והתקשורת, התעשייה והשירותיים (ללא הי-טק) נרשמו גם כן סיכויים גבוהים להאטה בפעילות ברביע הבא, כפי שעולה מהמדדים המובילים בענפים אלו הגבוהים מערך הסף של 0.5. מנגד מדדי ההסתברות להאטה בענפי שירותי ההי-טק, המסחר והבניה נמוכים מערך זה.

שני מדדים מובילים מוצגים הן עבור סך המגזר העסקי והן עבור כל אחד מהענפים: (1) מדד הסתברות מוחלקת שבו יש תלות בין הרביעים כך שהמדד לרביע הנוכחי מתעדכן כל רביע ביחס לתחזית לרביע העוקב (2) מדד הסתברות שאינה מוחלקת, שבו אין עדכון לאחר של המדד המוביל. העובדה שאין עדכון לאחר במדד המוביל שחושב מהרבע הקודם מעידה על ביסוס הציפיות להמשך ההתרחבות ברביעים הבאים.

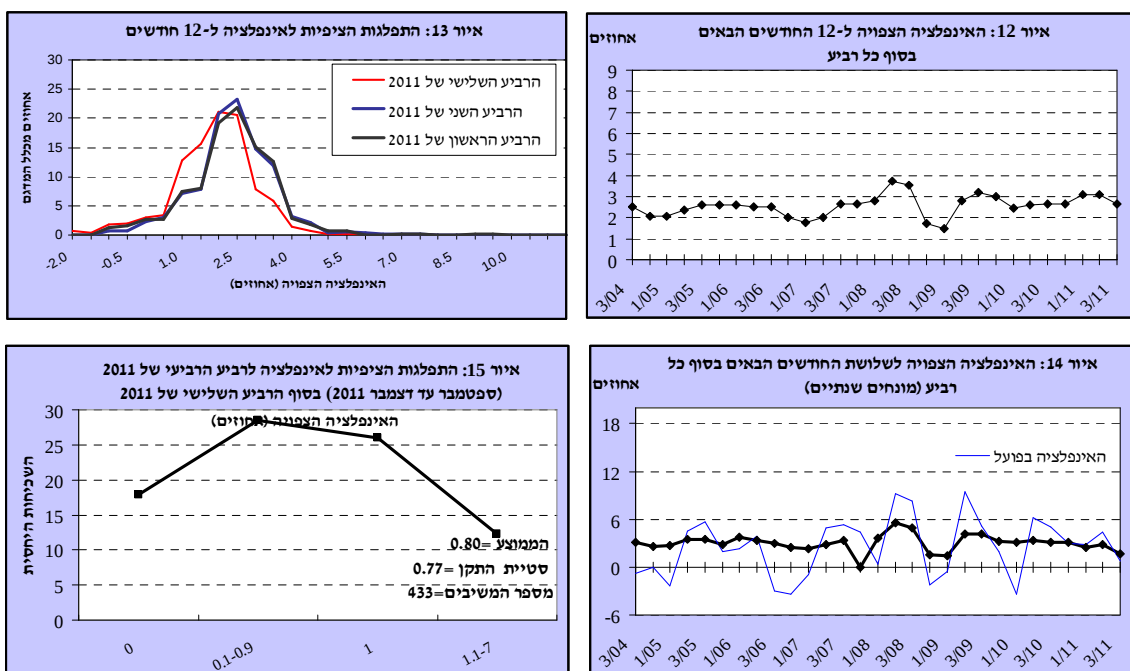
² כל עוד המדד המוביל נמוך מסף של 0.5, לא ניתן לאבחן בוודאות האטה בקצב הצמיחה ברביע עוקב. אם המדד עובר את הסף, מסיקים כי הפעילות תתמתן ברביע הבא.

סקר הציפיות לאינפלציה

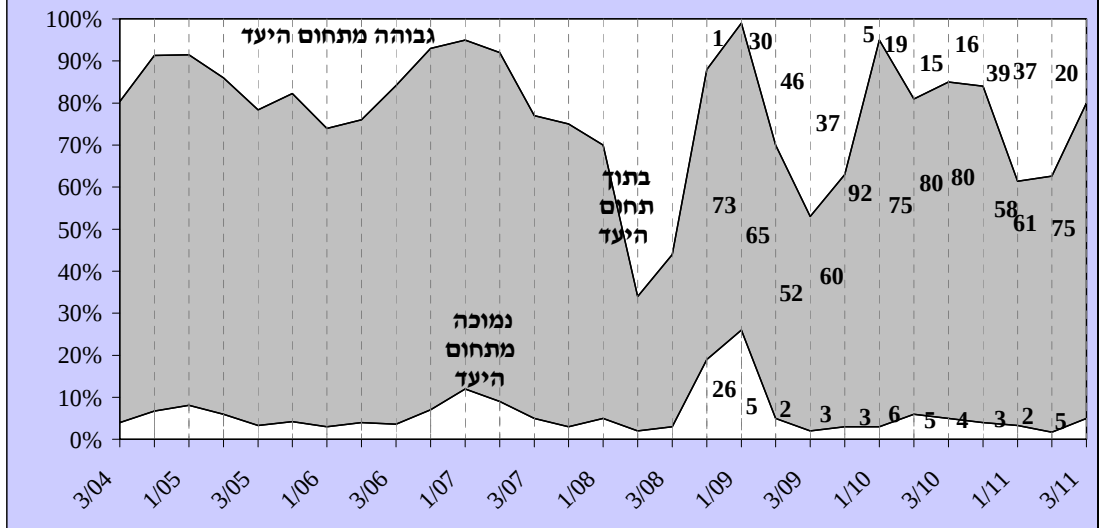
שיעור עליית המחירים שתצטבר להערכת החברות והעסקים, במשך 12 החודשים הקרובים (אוקטובר 2011 עד ספטמבר 2012) הוא 2.6 אחוזים בממוצע. שיעור זה של עליית המחירים נמצא בתוך תחום יציבות המחירים (1 עד 3 אחוזים), והוא נמוך מציפיות החברות ברביע הקודם שעמדו על 3.1 אחוזים (איור 12).

באשר להתפלגות הציפיות לאינפלציה - החציון של ההתפלגות ברביע זה נותר ברמה של 3 אחוזים, וכך גם השכיח. שונות הציפיות עלתה מעט לעומת הרביע הקודם (איור 13). שיעור עליית המחירים הצפוי ברביע הקרוב (אוקטובר 2011 עד דצמבר 2011) ירד באופן ניכר לרמה של 3.2 אחוזים במונחים שנתיים, לעומת כ-3.9 ברביע הקודם (איור 14).

התפלגות הציפיות לאינפלציה ביחס לתחום יעד יציבות המחירים (1 עד 3 אחוזים) שונה מהתפלגות ברביע הקודם. שיעור החברות הצופות שהאינפלציה תחרוג מהגבול העליון של התחום¹ עומד ברביע זה על 20 אחוזים לעומת 37 ברביע הקודם (התחום העליון באיור 16). שיעור החברות הצופות כי האינפלציה ב-12 החודשים הבאים תהיה בתוך התחום המוגדר כיציבות מחירים עלה ל-75 אחוזים לעומת 61 אחוזים לרביע הקודם (התחום האמצעי באיור 16). שיעור החברות הצופות כי האינפלציה ב-12 החודשים הבאים תהיה מתחת ליעד יציבות המחירים עומד בסקר הנוכחי על חמשה אחוזים בלבד (התחום התחתון באיור).

איור 16: ההסתברות להמצא בתחום יעד האינפלציה על פי האינפלציה הצפויה בשנים עשר החודשים הבאים (השיעור מכלל המשיבים)

התחום התחתון באיור
מציג את שיעור המשתתפים בסקר, שצופים שהאינפלציה השנתית תהיה נמוכה מהגבול התחתון של תחום היעד.
התחום האמצעי מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה בתוך תחום היעד.
התחום העליון מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה גבוהה מתחום היעד.

¹ תחום היעד ל-12 החודשים הבאים הוא 1 עד 3 אחוזים.

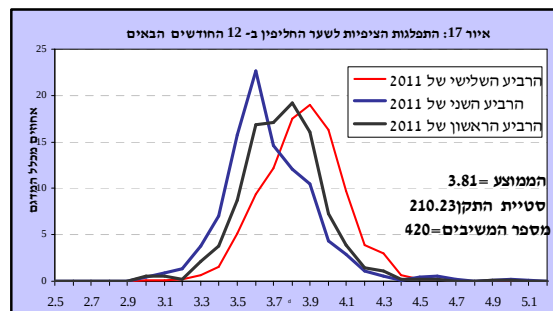
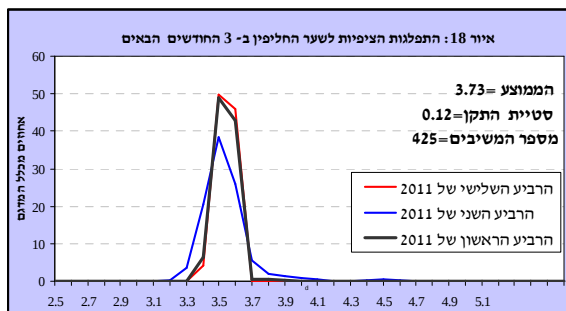
לוח 2: ניתוח סטטיסטי של הציפיות לאינפלציה ל-12 החודשים הבאים

2011				2010				2009				2008	
III	II	I		IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
3.00	3.00	3.00		3.00	3.00	3.00	2.00	3.00	3.00	3.00	1.00	2.00	1. השכיח
3.00	3.00	3.00		3.00	3.00	3.00	2.50	3.00	3.00	3.00	1.25	1.50	2. החציון
2.64	3.11	3.08		2.65	2.64	2.64	2.45	3.03	3.22	2.81	1.47	1.70	3. הממוצע
1.18	1.06	1.18		1.09	0.96	1.16	1.05	1.05	1.21	1.19	1.31	1.37	4. סטיית התקן
-0.36	0.11	0.08		-0.35	-0.36	-0.36	0.45	0.03	0.22	-0.19	0.47	-0.30	5. ההטיה*
424	419	454		534	426	553	584	509	552	472	466	470	מספר החברות שדיווחו

* ההטיה מחושבת כהפרש בין הממוצע לשכיח.

הציפיות לשינוי בשער החליפין שקל/דולר

החברות והעסקים המשתתפים בסקר נשאלו על ציפיותיהם לגבי הרמה של שער השקל ביחס לדולר בסוף הרביעי הבא (31.12.2011) וכעבור שנה ממועד עריכת הסקר (30.09.2012). הציפיה לשער החליפין בתום 12 החודשים הקרובים (סוף ספטמבר 2012) היא ל-3.81 שקלים לדולר, לעומת רמה נמוכה יותר שנצפתה בסקר הקודם (3.63). שער הדולר לעומת השקל שהחברות צופות (בממוצע) לסוף הרביעי הבא עלה גם הוא לשער של 3.73 שקלים בהשוואה לרמה של 3.49 ברביעי הקודם. שער החליפין הממוצע נכון ליום הדיווח של החברות המשתתפות בסקר הוא 3.72 שקלים לדולר.

התעשייה

לוח 3: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התעשייה שדיווחו¹

2011			2010				2009				2008	
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
11	11	20	31	16	23	22	20	12	-13	-36	-37	1. התפוקה
*5	12	20	29	21	18	22	19	9	-17	-41	-46	2. המכירות
11	*6	12	23	15	13	16	11	*6	-17	-42	-42	3. המכירות בשוק המקומי
*0	*11	14	28	17	12	17	11	*-1	-18	-42	-42	4. היצוא
15	13	19	17	19	18	10	*3	*2	-20	-26	-8	5. מלאי חומרי הגלם
9	*7	12	18	13	15	1	11	*-6	-20	-16	*3	6. מלאי המוצרים המוגמרים
*3	11	19	22	13	17	15	9	*5	-20	-43	-39	7. שיעור הניצול של המכונות והציוד
*4	12	13	13	9	8	4	*-5	-10	-25	-43	-36	8. מספר העובדים
-11	12	*8	11	*2	*7	15	10	*-4	-15	-45	-50	9. ההזמנות לשוק המקומי
*-7	*6	11	17	*10	*4	23	11	*7	-18	-47	-45	10. ההזמנות ליצוא
167	163	200	207	191	232	227	232	263	244	250	272	מספר החברות שדיווחו

1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מצייין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 4: התעשייה ברביע השלישי של 2011
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו		
					2011 III	2011 II	
4	17	47	29	3	11 (6)	11 (6)	א. הפעילות ברביע הנסקר
7	22	37	29	5	5 (6)	12 (7)	1. התפוקה
6	19	39	32	4	11 (6)	6 (6)	2. המכירות
9	20	42	27	2	0 (7)	11 (7)	3. המכירות בשוק המקומי
1	15	53	28	3	15 (5)	13 (5)	4. היצוא
1	13	63	21	2	9 (5)	7 (5)	5. מלאי חומרי הגלם
1	20	55	23	1	3 (5)	11 (6)	6. מלאי המוצרים המוגמרים
1	11	72	15	1	4 (4)	12 (4)	7. שיעור הניצול של המכונות והציוד
5	24	53	16	2	-11 (6)	12 (6)	8. מספר העובדים
9	20	49	20	2	-7 (6)	6 (7)	ב. הפעילות החוזיה לרביע הבא *
					167	163	9. ההזמנות לשוק המקומי
							10. ההזמנות ליצוא
							מספר החברות שדיווחו

* על פי הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.
הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן.
ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

המסחר

לוח 5: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המסחר שדיווחו¹

2011				2010				2009				2008	
III	II	I		IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
*16	21	*8		*15	32	*12	32	*16	*5	*0	-53	-50	1. המכירות
*6	26	17		*11	*12	*-3	*-1	*-1	*-1	*-12	*-16	*-17	2. המלאי בסוף הרביע
18	20	16		24	28	20	17	20	17	18	*3	*11	3. אחוז המכירות באשראי
*2	*3	*3		*4	9	*2	*-3	*2	*-2	*0	-10	-9	4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה
*3	*-3	*4		*-5	*-1	*6	*5	*0	*1	-24	-55	-53	5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים
21	28	37		25	29	40	51	35	28	24	-38	-35	6. הציפיות למכירות ברביע הבא
*3	*2	*-1		*-5	*1	*3	10	*2	*3				7. מספר העובדים
62	61	76		84	79	95	94	86	117	33	32	36	מספר החברות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 6: המסחר ברביע השלישי של 2011

(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

					מאזן הנטו		
					2011 III	2011 II	
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית			
5	19	36	30	10	16 (10)	21 (11)	א. הפעילות ברביע הנסקר 1. המכירות
2	16	58	22	2	6 (8)	26 (9)	
0	2	78	13	7	18 (5)	20 (6)	3. אחוז המכירות באשראי
0	3	92	5	0	2 (4)	3 (4)	4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה
0	7	83	10	0	3 (5)	2 (6)	5. מספר העובדים
							ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
2	8	77	13	0	3 (6)	-3 (6)	6. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים
3	18	37	39	3	21 (10)	28 (10)	7. הציפיות למכירות ברביע הבא
					62	61	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

הבנייה

לוח 7: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות הבנייה שדיווחו¹

2011				2010				2009				2008	
III	II	I		IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
*8	*10	*11		*17	*0	*-7	*6	*15	*0	*0	-39	-20	1. היקף הביצוע של עבודות בינוי
*8	*22	*19		*10	*8	*7	*3	*3	*-3	*-3	-48	*-6	מזה: 2. בניית מבנים
*10	*-7	*-5		*9	*0	*-19	*-12	*-18	*-17	*-4	-48	-30	3. בניית תשתיות
38	47	30		31	*4	*18	*15	*12	22	*14	-34	26	4. מחירי התפוקה
*-4	*11	*18		*21	*13	0	*6	*19	*3	*-6	-43	-40	5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)
*0	*0	29		*4	*4	*4	*-3	*3	*-6	*0	-34	*-3	6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)
17	39	21		33	*13	25	22	*6	*9	*3	*0	26	7. משך הבנייה של מבנים
*-4	*15	34		34	28	*13	24	*18	*10	*6	-30	-22	8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא
*-12	*-10	*-10		*-7	*-16	*-14	*-9	*-6	*-3				9. מספר העובדים
26	20	29		30	25	30	36	36	39	35	37	36	מספר החברות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 8: הבנייה ברביע השלישי של 2011

(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו		
					2011 III	2011 II	
0	19	54	23	4	8 (13)	10 (16)	א. הפעילות ברביע הנסקר
4	17	50	25	4	8 (14)	22 (17)	1. היקף הביצוע של עבודות בינוי
5	10	60	15	10	10 (14)	-7 (19)	מזה: 2. בניית מבנים
0	4	54	31	11	38 (11)	47 (14)	3. בניית תשתיות
8	25	38	25	4	-4 (16)	11 (19)	4. מחירי התפוקה
4	9	74	13	0	0 (10)	0 (11)	5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)
0	4	75	17	4	17 (10)	39 (11)	6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)
8	11	74	3	4	-12 (10)	-10 (16)	7. משך הבנייה של מבנים
4	27	42	23	4	-4 (15)	15 (15)	8. מספר העובדים
					26	20	9. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא
							מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

התחבורה והתקשורת

לוח 9: מאזן הנטו המשוקלל כאחוז מסך חברות התחבורה והתקשורת שדיווחו¹

2011	2010				2009				2008	
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
א. הפעילות ברביע הנסקר										
*-23	*16	*1	*19	*38	46	*34	*22	*5	*-15	-49
1. רמת הפעילות הכוללת										
*-19	*24	*-8	*5	*40	52	42	*21	*0	*-9	-41
2. מכירת שירותים לישראלים										
*-2	*-2	*-4	27	*19	*9	*-4	*4	*-12	*-11	-40
3. מכירת שירותים לזרים										
*-3	*23	*5	22	*33	*35	46	*11	*2	*-6	-56
4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד')										
*7	*29	*25	*22	29	39	23	*8	*-4		
5. מספר העובדים										
*8	*7	39	*26	38	43	57	*21	*5	*15	*-10
6. הפעילות החזויה לרביע הבא										
7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא										
24	27	28	36	37	41	43	42	46	32	27
מספר החברות שדיווחו										

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה. על השקלול ראו נספח בסוף הפרסום. * מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 10: התחבורה והתקשורת ברביע השלישי של 2011

(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה	ירידה	ללא	עלייה	עלייה	מאזן הנטו	
					2011	2011
משמעותי	מתונה	שינוי	מתונה	משמעותית	III	II
א. הפעילות ברביע הנסקר						
10	23	56	10	0	-23	*16
1. רמת הפעילות הכוללת						
5	24	51	6	4	-19	*24
2. מכירת שירותים לישראלים						
9	4	60	3	8	-2	*-2
3. מכירת שירותים לזרים						
12	18	60	19	8	-3	*23
4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד')						
4	22	38	19	15	7	*29
5. מספר העובדים						
5	15	74	21	7	8	*7
6. הפעילות החזויה לרביע הבא						
7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא						
					24	27
מספר החברות שדיווחו						

ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

בתי המלון

לוח 11: מאזן הנטו כאחוז מסך המלונות שדיווחו¹

2011				2010				2009				2008
III	II	I		IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV
א. הפעילות ברביע הנסקר												
*-25	*23	*24		77	70	60	68	*-8	-61	-65	-83	*5
-46	*0	29		71	40	60	66	-35	-81	-78	-85	*10
*-17	*-11	*3		*23	43	*12	58	27	*-2	-27	-73	-45
38	33	*3		*13	67	*-9	45	*5	24	*-5	*0	43
*-4	22	*6		20	47	45	50	*0	-41			
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא**												
-24	44	44		44	44	18	-5.25	-5.25	-38	-68	-88	-70
-39	*0	*22		41	72	29	59	*6	-33	-73		
-35	-47	30		*-20	*16	*4	37	*-19	-45	-63		
24	27	34		31	30	35	38	37	42	41	40	47

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת הרביע המקביל אשתקד לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

** הומנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.

החל מהרביע השני של 2009 מאזן הנטו של סך ההזמנות (סעיף 6) אינו מבוסס על שאלה ישירה, אלא משקלל את ההזמנות של תיירים מחו"ל ושל מקומיים.

לוח 12: בתי המלון ברביע השלישי של 2011

(אחוזים מסך כל בתי המלון שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							
2011	2011	עלייה	עלייה	ללא	ירידה	ירידה	
III	II	משמעותית	מתונה	שינוי	מתונה	משמעותית	משמעותית
א. הפעילות ברביע הנסקר							
23	25	4	17	33	42	4	1. סך הפעילות
(17)	(16)						
0	46	0	12	30	54	4	2. מספר הלינות של תיירים מחו"ל
(15)	(14)						
-11	17	0	21	41	38	0	3. מספר הלינות של ישראלים
(17)	(15)						
33	38	0	54	30	12	4	4. הפדיון הממוצע לחדר
(16)	(15)						
22	4	4	0	88	8	0	5. מספר העובדים
(11)	(7)						
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא							
0	39	0	4	53	35	8	7. ההזמנות של תיירים מחו"ל שנתקבלו לרביע הבא
(14)	(12)						
-47	35	0	4	57	35	4	8. ההזמנות של ישראלים שנתקבלו לרביע הבא
(11)	(12)						
27	24						מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

השירותים העסקיים

לוח 13: מאזן הנטו כאחוז מסך עסקי השירותים שדיווחו¹

	2011			2010				2009				2008
	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV
א. הפעילות ברביע הנסקר												
1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת	9	19	13	33	25	14	9	14	*1	*-9	-36	-17
2. מכירת שירותים בארץ	*6	20	12	31	24	13	13	14	*2	-17	-38	-16
3. מכירת שירותים בחו"ל	*-3	*3	*1	16	*9	*1	*-3	*7	-16	*4	-38	*-13
4. מספר העובדים	7	16	17	17	14	15	11	7	*-2	-15	-29	-16
5. מזה: מקצועיים	*5	17	16	14	14	16	13	9	*0	-13	-25	-10
6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל	*-4	*1	*-2	*-3	*1	*-1	*1	*8	*-4	-12	-16	*-1
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *												
7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא	11	32	35	31	30	25	28	37	25	*6	-25	-38
8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא	*6	19	29	36	19	13	26	31	*11	23	-23	-36
מספר העסקים שדיווחו	193	181	229	253	235	251	262	241	272	183	185	204

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה. * מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 14: ענפי השירותים ברביע השלישי של 2011

(אחוזים מסך כל העסקים שהתייחסו לכל סעיף)

	מאזן הנטו		עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
	2011	2011					
	III	II					
א. הפעילות ברביע הנסקר							
1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת	9	19	5	27	45	17	6
	(5)	(5)					
2. מכירת שירותים בארץ	6	20	4	25	48	18	5
	(5)	(5)					
3. מכירת שירותים בחו"ל	-3	3	1	25	45	22	7
	(9)	(8)					
4. מספר העובדים	7	16	1	19	67	11	2
	(4)	(4)					
5. מזה: מקצועיים	5	17	2	15	71	10	2
	(4)	(4)					
6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל	-4	1	0	6	84	9	1
	(5)	(4)					
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *							
7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא	11	32	2	33	41	19	5
	(6)	(5)					
8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא	6	19	3	26	48	15	8
	(9)	(8)					
מספר העסקים שדיווחו	193	181					

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן.

ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 15: התעשייה ברביע השני של 2011 וברביע השלישי של 2011

מספר החברות	השנה	הרביע	מספר החברות	סך כל התפוקה	המכירות בשוק המקומי	ההזמנות לשוק המקומי ¹	היצוא בפועל	ההזמנות ליצוא ¹	המוצרים המועסקים	מלאי
15	2011	III	15	40	*27	*14	*0	*11	*27	*-7
16	2011	II	16	38	*31	43	*-27	*-17	31	*0
23	2011	III	23	35	41	-38	42	23	*9	*-4
22	2011	II	22	*-18	*-19	*0	-29	*0	*14	*-9
10	2011	III	10	*-11	*11	*-11	-44	*-11	*11	*-10
10	2011	II	10	*-11	*13	*0	*11	*-22	*20	0
30	2011	III	30	20	*10	*-3	*13	*-7	*7	*17
28	2011	II	28	32	*25	21	*18	*14	*14	25
23	2011	III	23	*-22	*-19	*-5	*-28	-35	*4	*-13
25	2011	II	25	*0	*0	*13	*17	*6	*-4	*16
40	2011	III	40	*5	*13	*-5	*6	*6	*0	*13
40	2011	II	40	*8	*-3	*3	*16	*13	*-6	18
19	2011	III	19	*28	*11	-29	*-9	*-9	*13	*6
16	2011	II	16	*13	*0	*7	*30	*-10	*0	*6
160	2011	III	160	13	13	-10	*1	*-3	*8	*3
157	2011	II	157	*10	*5	12	*8	*3	*7	11
7	2011	III	7	*-43	*-33	-33	*-14	-71	*43	*14
6	2011	II	6	*50	*20	*20	37	37	*0	33
167	2011	III	167	11	11	-11	*0	*-7	9	*4
163	2011	II	163	11	*6	12	*11	*6	*7	12

(1) הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 16: מאזן הנטו בענפי התעשייה והבנייה על פי גודל החברות ברביע השלישי של 2011²

חברות התעשייה					חברות הבנייה				
סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות	סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות	סך הכל	קטנות
11	*-21	*12	19	8	*-20	*11	43	11	*-20
*5	*-13	*-2	*13	*4	*0	*25	*17	4	*-25
11	*5	*0	19	*0	*0	*13	*-17	13	*13
*0	*-12	*-9	*6	38	*20	56	43	38	*20
167	25	52	90	26	10	9	7	26	10

(2) לפי מספר המועסקים (חברה קטנה: 1-19 עובדים, חברה בינונית: 20-99 עובדים, חברה גדולה: 100 עובדים ומעלה).
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 17: חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹

חומרת המגבלה: 0- אין מגבלה, 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

התעשייה						התחבורה והתקשורת					
הרביע			2010			הרביע			2010		
III	II	I	IV	III	II	III	II	I	IV	III	II
מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש		
היקף ההזמנות מחו"ל			היקף ההזמנות מחו"ל			היקף תיירות הפנים			היקף תיירות הפנים		
היקף ההזמנות מהארץ			היקף ההזמנות מהארץ			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל		
החרפת התחרויות בענף			החרפת התחרויות בענף			מגבלות ההיצע			מגבלות ההיצע		
המחסור בצידוד ומכונות			המחסור בצידוד ומכונות			קשיי מימון			קשיי מימון		
קשיי המימון			קשיי המימון			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
1.2	1.2	1.2	1.1	1.2	1.1	1.0	1.0	1.0	0.7	0.6	0.5
1.0	1.0	1.0	0.9	1.0	1.1	0.5	0.4	0.4	0.7	0.6	0.5
0.3	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.7	0.7	0.6	0.7	0.6	0.5
0.5	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	1.0	1.0	0.7	0.7	0.6	0.5
0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	0.6	1.3	1.3	1.2	1.3	1.4	1.3

הבנייה						בתי המלון					
הרביע			2010			הרביע			2010		
III	II	I	IV	III	II	III	II	I	IV	III	II
מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש		
היקף הביקוש			היקף הביקוש			היקף תיירות הפנים			היקף תיירות הפנים		
מגבלות ההיצע			מגבלות ההיצע			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל		
מחירי התשומות			מחירי התשומות			מגבלות ההיצע			מגבלות ההיצע		
קשיי המימון			קשיי המימון			קשיי המימון			קשיי המימון		
המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
המחסור בצידוד ומכונות			המחסור בצידוד ומכונות			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
מחירי הקרקעות			מחירי הקרקעות			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
1.8	1.3	1.2	1.3	1.4	1.7	1.8	1.4	1.2	0.9	0.7	1.2
1.5	1.1	1.2	1.3	0.9	1.1	1.3	1.1	0.6	0.8	0.7	0.9
1.6	1.1	1.1	1.1	1.5	1.1	1.4	1.2	1.3	0.8	0.8	1.4
2.4	2.7	2.5	2.4	2.1	2.0	1.0	0.9	0.6	0.9	0.9	1.2
0.4	0.5	0.5	0.4	0.5	0.2	1.2	1.4	1.0	1.3	0.8	1.3
2.9	2.7	2.7	2.9	2.2	2.5	1.0	0.9	0.6	0.9	0.9	1.2

המסחר						השירותים העסקיים					
הרביע			2010			הרביע			2010		
III	II	I	IV	III	II	III	II	I	IV	III	II
מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש			מגבלות הביקוש		
היקף ההזמנות			היקף ההזמנות			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל		
המצב הכלכלי והביטחוני בישראל			המצב הכלכלי והביטחוני בישראל			החרפת התחרויות בענף			החרפת התחרויות בענף		
מגבלות ההיצע			מגבלות ההיצע			מגבלות ההיצע			מגבלות ההיצע		
קשיי המימון			קשיי המימון			קשיי המימון			קשיי המימון		
המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים			המחסור בעובדים מקצועיים		
0.7	0.7	0.6	0.7	0.6	0.7	1.0	0.7	0.8	0.7	0.7	1.0
1.0	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	1.4	1.1	1.1	1.1	1.1	1.3
1.3	0.7	0.9	0.7	0.8	0.8	1.6	1.5	1.5	1.5	1.5	1.6
0.9	0.9	0.8	0.8	0.8	0.6	0.8	0.7	0.7	0.7	0.8	0.7
1.0	0.9	0.6	0.9	0.7	0.5	0.9	0.8	0.9	0.9	0.8	0.8

(1) בכל רביע הודגשה המגבלה החמורה ביותר בקבוצת מגבלות הביקוש ובקבוצת מגבלות ההיצע.

נספח: ביאורים לסקר

מאזן נטו

סקר רבעוני זה מתייחס להתפתחויות ברביע השלישי של שנת 2011, וכולל גם הערכות וציפיות לרביע הרביעי של 2011. ממצאי הסקר מבוססים על תשובות לשאלונים שנתקבלו מחברות ובתי עסק בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, המלונות, התחבורה והתקשורת, והשירותים העסקיים. השאלות הן איכותיות: החברות נתבקשו לדווח על כיווני השינויים במשתנים השונים (עלה, ירד, או נשאר יציב) ולציין את עוצמת השינוי (הרבה, מעט). הסקר נועד לשמש כלי ניתוח מעודכן ומשלים למקבלי ההחלטות, נוסף על הנתונים הכמותיים.

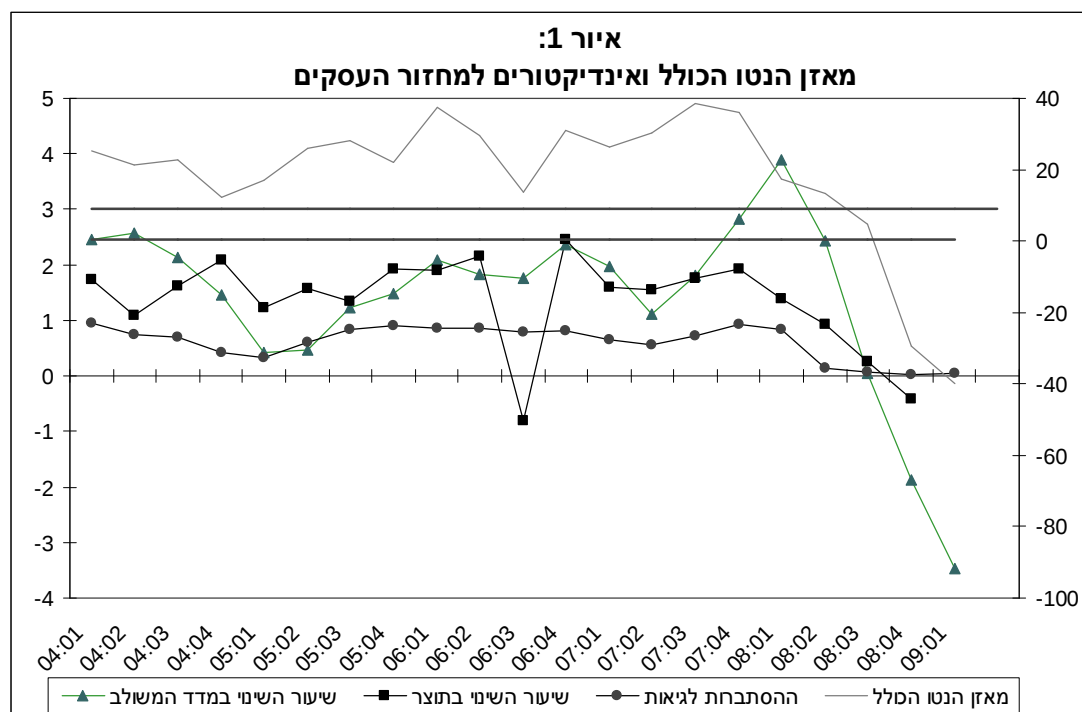
בכל הענפים, למעט ענף המלונאות, נתבקשו החברות לציין את השינוי בפועל לעומת הרביע הקודם, ללא ניכוי של השפעות עונתיות ואחרות. בענף המלונאות נתבקשו החברות להשוות את התוצאות לרביע המקביל בשנה הקודמת.

התוצאות אינן משוקללות לפי גודל החברה, אך בניתוח התוצאות של ענפי התעשייה והבנייה מוצגות גם התוצאות העיקריות, וכשהחברות ממוינות על פי קבוצות גודל.

התוצאות מנותחות באמצעות מאזן הנטו, המוגדר כהפרש שבין אחוז החברות המדווחות על עלייה לבין אחוז המדווחות על ירידה. מאזן נטו השווה לאפס בסעיף מסוים מעיד על אי-שינוי ברמה, לעומת הרביע הקודם באותו סעיף; מאזן נטו שלילי מעיד על ירידה, וחיובי – על עלייה.

סטיית התקן מושפעת, בין היתר, ממספר התצפיות שבמדגם ומהתפלגות התשובות בכל סעיף. ככל שמספר התצפיות קטן יותר, סטיית התקן גדולה יותר.

ראוי לציין, כי הנתונים על מאזני הנטו מבוססים על סיכום תשובותיהן של כלל החברות שדיווחו לסקר, ולא רק על נתוני החברות שהשתתפו בסקרים האחרונים. הנתונים בכל הלוחות הם אחוזים מסך כל החברות שענו על השאלות.

מאזן הנטו הכולל חושב על פי מאזן הנטו מנוכה העונתיות של פעילותם של כל הענפים, משוקלל על פי משקלו של כל ענף בתוצר העסקי. באמצעות המאזן ניתן לנבא בהצלחה את האינדיקטורים למחזור העסקים מרום (2001). כפי שמתואר ביתר פירוט בעבודה זו, האינדיקטורים לזיהוי מחזור העסקים

נותנים בסה"כ תוצאות דומות שמיינו כל רביע למצב של מיתון, גאות או מצב לא מוגדר, כך שאופיינו תקופות בהן היה מצוי המשק בכל אחד מהמצבים השונים. אחד האינדיקטורים למחזור העסקים הוא מגמת התוצר העסקי. אינדיקטור נוסף שבו נעשה שימוש לזיהוי מחזור העסקים הוא המדד המשולב וההסתברות למיתון: תקופה תוגדר כמיתון אם המדד המשולב יצביע על הסתברות למיתון הגבוהה מ-0.5 לפחות בשניים משלושת הרביעים שנבחנו. אם לא יתקיים מצב זה, וגם לא מצב בו הסתברות למיתון נמוכה מ-0.5 לפחות בשניים משלושת הרביעים שנבחנו התקופה לא תוגדר ולא תהיה מסקנה מובהקת לגבי מגמת הפעילות. מעבודתו של מרום עולה כי מאזן הנטו של המגזר העסקי תואם את מחזורי העסקים לפי ההגדרות לעיל: כשמאזן הנטו חיובי וגדול מ-9 המדד המשולב וההסתברות למיתון מלמדים על גאות ומגמת התוצר העסקי היא חיובית. כשמאזן הנטו שלילי הנטייה היא למיתון וכשמאזן הנטו בין 0 ל-9 התקופה לא מוגדרת.

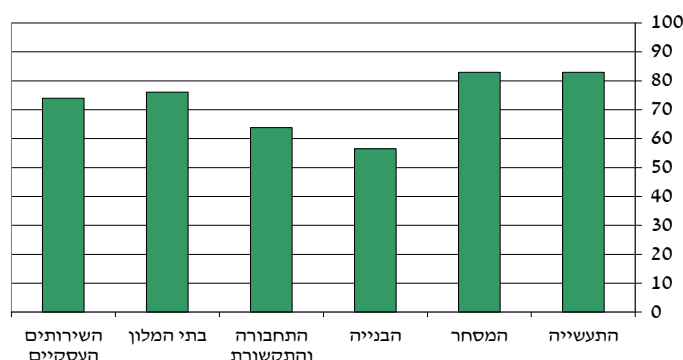
התחום בין 0.25 לבין 9.05 אחוזים מציין את התחום בו המאזן אינו מלמד על התפתחות מובהקת, מעל התחום- גאות, מתחתיו- מיתון.

מבחינה של ממצאי הסקר הענפיים ניתן ללמוד כי במרבית המקרים כיוון השינוי בפעילות הענפים על פי סקר החברות – כפי שמבטא סימנו של מאזן הנטו – תואם את כיוון השינוי בפעילות הענפים כפי שמפרסמת אותם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מאוחר יותר. איור נ' 3 מדגים זאת עבור ששת ענפי הסקר; האיור מלמד גם כי מאזני הנטו בענפי התעשייה והמסחר מזהים את כיוון השינוי בפעילות בשיעור הגבוה ביותר מבין הענפים, ואילו הצלחת הסקר בזיהוי כיוון השינוי בענף התחבורה והתקשורת ובמיוחד בענף הבנייה מוגבלת.

איור נ' 3 :

שיעור ההצלחה של מאזני הנטו הענפיים בזיהוי כיוון התפתחות הפעילות (אחוזים)

1999-2010

מאזני הנטו של פעילויות ענף התחבורה-והתקשורת חושבו כממוצע משוקלל של מאזני הנטו של רכיבי הענף, כשלכל מאזן נטו שכזה יוחס משקלו בתוצר הענף כולו. מאחר שאין בידינו סטיית תקן למאזן המשוקלל, היא לא הוצגה. כך גם המובהקות של מאזני הנטו המשוקללים. מאזני הנטו של חברות התעשייה הממוינים על פי שיעור העובדים המיומנים בכל ענף והחדשנות בו (מיון המתואר בדוח בנק ישראל לשנת 1999, עמ' 51-52) מוצגים בדיאגרמה 9. הענפים המתקדמים (כימיה, מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני) מהווים כ-30 אחוזים מהמדגם; הענפים המסורתיים (מזון, משקאות וטבק, הלבשה, טקסטיל ועור, עץ, נייר ודפוס, מינרלים אל מתכתיים, ברזל, פלדה ומוצרי מתכת, כלי הובלה ויהלומים) מהווים כ-55 אחוזים מהמדגם. הקבוצה המשלימה היא קבוצת הענפים המעורבים (מכרות ומחצבים, גומי ופלסטיק ושונות), המהווה כ-15 אחוזים מהמדגם.

מדד מוביל

המדד המוביל המתקבל מסקר החברות אומד את ההסתברות להאטת הפעילות ברביע העוקב יחסית לרביע הנוכחי, או את ההסתברות למיתון במונחים של מחזורי צמיחה. הוא נשען על מודל סטטיסטי של שרשרת מרקוב המבטא שני מצבים – קצב צמיחה גבוה או מתון – וארבע אפשרויות מעבר בין המצבים: מקצב גבוה למתון, מקצב מתון למתון, מקצב מתון לגבוה ומקצב גבוה לגבוה. המדד המוביל מסכם את שתי ההסתברויות להאטה בהתאם לשתי התפתחויות אפשריות: המשך הפעילות בקצב המתון או מעבר מצמיחה מהירה להאטה.

על מנת לאמוד הסתברות שקצב הצמיחה יתמתן, מצליבים ציפיות של כל חברה וחברה לרבעון עוקב עם הערכתן לגבי רבעון שוטף ומחשבים ארבע שכיחויות מותנות שמשקפות שינוי במצב הקיים (טבלה 1). כך, מתוך החברות שדיווחו על עלייה בפעילותן ברביע הנוכחי מחשבים הן את אחוז החברות הצופות כי העלייה תימשך גם ברביע הבא והן את אחוז החברות הצופות ירידה בפעילותן; מתוך החברות שדיווחו על ירידה בפעילותן ברביע הנוכחי מחשבים הן את אחוז החברות הצופות המשך של הירידה ברביע העוקב והן את אחוז החברות הצופות עלייה בפעילותן. בקרב החברות המדווחות על שיפור בפעילות השוטפת נכללות גם חברות שדיווחו על שיפור לפני רביע או שניים ומאז מדווחות על אי שינוי. ובדומה לכך, בקרב החברות המדווחות על ירידה בפעילות השוטפת נכללות גם אלה שדיווחו על ירידה רביע או שניים קודם לכן, ומאז מדווחות על אי שינוי. זו הדרך לעקוב אחר המעברים הלא דרסטיים – המתפתחים לא בתוך רביע אחד אלא במשך שניים-שלושה רבועים.

הסתברויות לשינוי בקצב הצמיחה מחושבת מפונקצית ההסתברות הנורמלית המסתמכת על הפרמטרים שבטבלה 1. בנוסף, מניח המודל תלות בין הרביעים, כך שתחזית לרביע עוקב תלויה באומדן שהתקבל עבור רביע שוטף.

לסיכום, המדד המוביל מאבחן את מצב הפעילות לרביע הבא (פירוט רחב יותר על המדד ושיטת חישובו ראה במבט כלכלי גיליון מספר 16 אוגוסט 2005).

טבלה 1: ממוצעים וסטיות תקן של השכיחויות המותנות לפי ענפי הסקר (המדגם: 1991-2005)

מספר החברות ²	המשך האטה		האטה - האצה		האצה - האטה		המשך האצה		ענף הסקר
	ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן	
257	0.45	0.07	0.11	0.04	0.14	0.04	0.30	0.06	תעשייה
33	0.23	0.13	0.25	0.11	0.15	0.08	0.37	0.11	מסחר
46	0.42	0.16	0.10	0.10	0.12*	0.11	0.36	0.14	בתי מלון
20	0.26*	0.17	0.19*	0.14	0.12*	0.10	0.43	0.19	תחבורה
41	0.42	0.15	0.12*	0.09	0.06*	0.06	0.40	0.13	בנייה
144	0.35	0.10	0.15	0.07	0.09*	0.06	0.41	0.08	שירותים ¹
541	0.41	0.08	0.13	0.05	0.13	0.04	0.33	0.07	סך הסקר

(1) בענף השירותים המדגם מ-1998 בלבד

(2) מספר החברות בטבלה לא בהכרח תואם לזה שפורסם בסקר בנק ישראל עקב סינון החברות שלא דיווחו על הציפיות בצד הדיווח על הפעילות השוטפת.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים)

